

te, hogy segíthetek neki eget ostromló ambíciói valóra váltásában. Amúgy semmi sem tetszett nekem az osztályon. Aprcovics mellett még négy beteg feküdt a kórteremben. Ebből három gutaütéses, béna. Semmi mást nem csináltak, nem is voltak rá képesek, csupán a szükségüket végezték szünet nélkül azokba az undorító edényekbe, amelyek egy baromfi nevét viselik. Ha mindez film lett volna – a mi ápolónővérkénk nagy öröme –, ezek hárman bizonyára statiszták lettek volna benne. Berakták őket ide, ugyanis a honvédkórházon kívül, ahova nekem nincs bejárásom, gyakorlatilag sehol sincsenek kétágyas kórtermek. A negyedik szobatársunk, Dremletics, egyáltalán nem volt beteg. Ellenkezőleg. Makkegészséges volt. Néhány évvel ezelőtt, mesélte Aprcovics, Dremleticset valami ártalmatlan sebészeti beavatkozás végett fölvetették a kórházba, és ő aztán egyszerűen nem volt hajlandó eltávozni. Ingerülten elutasította, hogy elbocsássák. Semmivel sem tudta megindokolni ezt, mégis maradt, s úgy tűnik, örökre itt akar maradni a neurológiai osztályon, a 4-es számú kórteremben, ahol egyfajta diktatúrát vezetett be. Ennek a Dremleticsnek, a Külügyminisztérium egykori könyvelőjének, aki évtizedeken át a harmadik világ országaiban szolgált, kémkedett és végezte buzgón besúgóí tevékenységét a JSZSZK nagykövetségein és konzulátusain, nagyon jó kapcsolatai voltak. Nem volt ugyan rangja – közönséges hivatalnok volt, úgynevezett tintanyaló –, de jókora kapcsolati tőkével rendelkezett. „A Külügyminisztérium olyan, mint egy titkos társaság. A Külügyminisztérium a szabadkőműves páholyok elve szerint működik. Veszélyes emberek ezek! Nem szabad ujjat húzni velük!”, figyelmeztetett Aprcovics. „A neurológia volt főorvosa, Mandics doktor”, mesélte Aprcovics, „szilárdan eltökélte, hogy kiebrudalja a kórházból ezt az elősködőt, ám a végén őt üldözték el a kórházból, Mandics doktort, a világhíres idegsebészt. Botrányba keverték, szexuális zaklatást fogtak rá; ebben az ügyben tisztességtelenül járt el a mi Milica nővérkénk, akinek a háttérben meghúzódó összeesküvők, a külügy szabadkőművesei jelentős filmszerpepet ígértek. És

Mandics doktornak mennie kellett. Most egy magánklinika igazgatója Svájcban. Dremletics pedig maradt az ideggyógyászaton. Úgy tűnik, örökre. Esze ágában sincs lemondani az ingyen szállásról, az ingyen ellátásról meg

Svájcsi Törvénnyel

Városvaid – hogy a halál,
mit követelt csak az Úr,
vagyodtem hat benned, Marján,
boldogan-boldogtalanul.

Nemcsak nétek szeretettel:
ne hátról le piheljenem!
Tudt meg – a Semmit ne ússzam,
ha benned szorjón is vezek.

.....

Ugy halok meg, hogy igazán
nép arcod nem láttam soha,
vagy arcod volna címered:
< felpuffadt barokkórofa?

Penk kell? Mint halott kellesz szalma-
záróját, feltétem az eget,
fogad el: szorjón kezdete
csillag – a varhatos – pereg.

Baka István

Baka István kézírata

a kábeltévéről. Azóta senki sem merészeli megkérdőjelezni Dremletics jogtalan és minden alapot nélkülöző tartózkodását a tekintélyes egészségügyi intézményben. Meg kell adni, jókora hatalomra tett szert ez a senkiházi! Senkit sem bocsáthatnak el az osztályról és senkit sem vehetnek fel anélkül, hogy konzultálnának Dremleticscel. Dremletics azonban még magasabbra tör. El akarja érni, hogy beválasszák a poliklinika igazgatóbizottságába. Ezért nincs szinte soha a kórteremben, az ágyában. Körbe-körbe járkál és lobbizik. Fölmelegíti a kapcsolatait. Megállás nélkül telefonál. Valószínűleg nyélbe fogja ütni, amit a fejébe vett. Megvan a kellő motivációja hozzá: a poliklinika igazgatóbizottságának tagjai több mint tizennyolcezer dinár juttatásban részesülnek.” „És mi lett a nővérrel, azzal a Milicával? Elbocsátották?” „Á, dehogyan!”, felelte Aprco-

BÁBJÁTÉK

Esik, és mintha szálain
lógnék - zsinórokon a báb.
Lerögynek már... Ki kényszerít
égnélni görögösen tovább?

Lábam a prosceniumba
lógatva kőpnek a világra...
Ki kényszerít hős és bohóc
szerepben tetszelegni váltva.

Díszlet a táj, és fűt a felhők
kifakult, málló függönyök,
a mit annak hittem: a szabadság
szület két felvonás között.

Esik, és mintha szálain
lógnék - zsinórokon a báb.
Csalam vagy nem csalam magam,
églök én, Uran, tovább.

Baka István

Baka István kézírata

vics. „Ez az a nővérke, aki nekem a morfiomot adja, magának meg a Nimulidot és a Tetrazepamot. Meg is jutalmazták egy filmszereppel, igaz, csak rövidke epizód szerep volt, messze alatta maradt annak, amiről álmodozott. Egy undorító jelenetben, amilyenekkel tele van a filmművészetünk, vagy tízen megérőszakolják valami odvas pincében, igaz, az osztályon azt beszéljük, hogy voltaképpen nem is volt az erőszak tétel, ha érti, mit akarok ezzel mondani...” Alig fejezte be a mondatot, belépett a kórterembe a mi Milicánk, és beadott Aprcovicsnak egy adag morfiomot. Igaz, hogy Aprcovicsnak szörnyű fájdalmi voltak, igaz, hogy én nem értek hozzá, de szerény véleményem szerint túl sok morfiomot adagoltak neki. Mintha el akarták volna hallgattatni. Én megkaptam a Nimulidomat meg a Tetrazepamomat, és udvariasan le is nyeltem, noha semmi hatásuk nem volt. Lenyeltem, mondom, a tablettákat, noha, ami az ortostudományt illeti, én csak az ortopédiában meg a sebészetben hiszek. Véleményem szerint minden más ágazat, az összes többi úgynevezett specializáció közönséges vásári szem-

fényvesztés. A nővérke ezen a napon a szokásosnál is feltűnőbb sminket viselt. Ha mindez huszonöt évvel korábban történik, nyilván még rám is kacsint. Feltehetően látott egy filmben, egy jelentéktelen epizódban, amelyben rendező ismerősöm rábeszélésére jelentem meg egy gyengeelméjű pillanatomban, ami nálam nem ritkaság, és azt hitte, hogy én vagyok a hazai kinematográfia kisistene, a szerb film Vittorio de Sicája vagy Drempeticse. Ahelyett azonban, hogy fölháborodtam volna, hiszen ezt kellett volna tennem, én elszomorodtam, és eszembe jutott egy hasonlóan kudarcba fulladt női ambíció a régmúltból. A nővérke eszembe juttatott egy bizonyos Cucát, aki az Albánia-palotánál lévő aluljáróban, a Planika cipőboltban volt elárúsító, és nekem a múlt század hetvenes éveinek közepén viszonyom volt vele. Egy pillanatra megörültem, hogy nem haltak ki belőlem teljesen az érzelmek, Aprcovics aludt, a gutaütött szobatársak megállás nélkül végezték kis és nagy dolgukat a szaros edényekbe, elviselhetetlen bűzt árasztva, ami elől az emlékekbe menekültem. Ám az emlékekben szintén ammóniabűz fogadott, azon egyszerű oknál fogva, hogy az Albánia melletti aluljáróban játszódtak, ahol abban az időben volt egy elhanyagolt nyilvános vécé, a kukkoló melegek találkozóhelye, akik naphosszat vizelést szimuláltak, és sóváran bámulták a vécé többi használójának nemi szervét. Akkortájt egy akvárium-szerű, üvegfalú étteremben szerettem üldögnél, amelyet a népnyelv Üveggolyónak nevezett. Az étterem valódi neve idővel ki is ment a fejemből. Jelenleg, ha nem tévedek, valami szélhámós turistairoda székel azon a helyen. Abban az időben azonban az Üveggolyó meglehetősen előkelő hely volt, legalábbis én annak véltem. Az Üveggolyóval szemközt állt a Planika cipőbolt. Ez a bolt később kulcszerepet játszott abban, hogy Cucával közel kerültünk egymáshoz. A Planika üzletvezetőjének szerepe sem volt lebecsülendő, habár sohasem ismerkedtem meg vele, annak ellenére, hogy – nehezen megmagyarázható körülmények összefonódásának köszönhetően – néhány hónapig, vagy talán egy egész évig az ő másfélszobás, komfortos lakásában él-